

Književnost.

Poljska književnost.

K poročilu o poljski književnosti, priobčenem v 20. snopiču „Doma in sveta“, opomnim še, da je sedaj *Czytelnia Polska* s 14. zvezkom prenehala izhajati. Ti zvezki, h katerim je poleg objavljenih treba še navesti povesti: „Hryhor serdeczny“ i „Jeden z wielu“ od T. T. Ježa, potopis „Szkice z Anglii“ od Ignacija Maciejewskega (2 zv.), „Nowele z czasów oblężenia Paryża“ od Alfonza Daudet, in „Częstochowa w obrazach historycznych“ od Vac-lava Kapucyna, se še dobivajo pri „wydawnictwu Czytelni Polskiej w Lvovu, Chorążczyna 17 in sicer vseh 14 za 2 gl. 10 kr.

Navzlic temu, da se to podjetje ni posrečilo, ne nedostaje vendar Poljakom dobrih knjig za nizko ceno. Kar bi drugje imeli za nemogoče, tega so se lotili Poljaki in sicer izdajatelji v Varšavi izhajajočega dnevnika „Gazeta Polska“. Naročniki tega obsežnega časopisa dobivajo za navadno ceno (12 rubljev na leto) vsak teden brezplačno jedno knjigo (oziroma jeden snopič kakega obširnejšega dela), kar je na leto 52 zvezkov, torej skoro toliko kakor izda n. pr. Mohorjeva družba v devetih letih. Da je treba k takemu podjetju mnogo žrtvovati, to se umeva samo po sebi, torej zaslužujejo tem večjo čast izdajatelji, ki se niso zbalii ogromnih stroškov, niti napornega truda. Ob tej priliki se nam vriva misel, kako lepo in dobro bi bilo, ko bi kateri iz slovenskih dnevnikov podal naročnikom brezplačno vsaj mesečno jedno knjigo. Vzgleđ, da je to mogoče, je tukaj; treba je samo posnemavcev.

Dasi imajo Poljaki po več knjigarn v Lvovu in Krakovu, vendar izhaja razmerno največ knjig v Varšavi. Tako je ondi v založbi Kreczmera izšel: *Album pisarzy polskich*, opravoval St. Demby, ilustroval H. Piątkowski. Obsega slike in podatke iz življenja vseh genijalnih pisateljev poljskih

V Varšavi je tudi izšlo zemlje- in narodopisno delo *Słowianie południowi*. Bulgarzy, Serbowie, Hercegowińci i Bośniacy. Str. 112 v 16°. — Dalje II. zvezek *Historji Słowiań*, napisal Edvard Boguslawski. Poslednje delo je zelo obširno; šteje namreč 6 + 516 str. v 4°. Cena 3 rub 20 kop.

V mestu Wilni je jelo izhajati delo: *Wszechświat katolicki w obrazach*. Slike svetišč in drugih spominikov verske stavbe. Vseh snopičev bo 20, prodajajo se posamično po 40 kop. Celo delo velja 7 rubljev.

Na Dunaju je izšlo v dveh zvezkih delo: *Biblia słota klasyków*, obsegajoča zgodovino razodenja božjega v starem in novem zakonu. Prvi zvezek

obsega „Dzieje objawienia Boskiego w Starym Zakonie“, drugi pa: „Dzieje objawienia Boskiego w Nowym Zakonie.“ Str. 265 in folio.

Kaj zanimivo delo je tudi: *Album Sztuki Polskiej*. Serya I. Wystawa Retrospektywna w Warszawie 1898. r. Opracował H. Piątkowski. Cena snopiču 85 kop.

Za kako neverojetno nizko ceno se dobivajo sedaj po naročilni poti nekatere poljske knjige, kaže najbolje novo izdanje *Historji Literatury Polskiej* Piotra Chmielowskiego, I. zv. str. 252. Knji-garska ceno tega dela je dva rublja, naročniki „Biblioteki dzieł wyborowych“ pa so je prejeli za še ne polnih 20 kopejk. Za jednako nizko ceno so dobili tudi zanimivo delo: *Słowacy, ich życie i literatura* od Romana Zawilińskiego, s predgovorom I. A. Świącickiego. 258 str. s slikami

V Varšavi, v založbi časopisa „Niwa Polska“ je izšel poljski prevod slovečega dela Francoza G. Ducondraya *Historja Cywilizacyi Powszechnej* Ker pa pisatelj ni prost predsodkov proti sveti cerkvi zlasti v zgodovini srednjega veka, so to delo nekateri poljski listi odločno grajali. Vsekako pa se nedostatki odpravijo v drugem natisu. *i + a.*

Črtice iz maloruske književnosti.

(Piše Podravski.)

(Dalje.)

Nobeden izmed velikih slovanskih pesnikov ni zapustil tako malo plodov kakor Taras Ševčenko, toda le redko kateri se more meriti ž njim po vsebini. Dva nevelika zvezka (izdana l. 1876. v Pragi) obsegata najlepše izražene ideje bratovstva, enakosti, ljubezni in svobode. Radi tega se je priljubilo narodu ime Ševčenka na Ukrajini in v Galiciji. Poezije Ševčenka so doživele že trinajst natisov v izvirniku, in prevajali so jih na vse slovanske jezike. Največ prevodov imajo Velikorusi, toda na nesrečo v vsej tej kopici prevodov ni v nobenem prave moči izvirnikove. Boljši so prevodi poljski, zlasti Kondratoviča (Przekłady z małoruskiego, „Kobzarz“ Szewczenki. Warsz. 1872).

Pisatelj nemški, francoski, laški in angleški so seznanjali svoje čitatelje s poezijami in življenjem Tarasa Ševčenka. Sam zaznamek člankov in pisateljev, ki so pisali o njem, bi obsegal polovico pole drobnega tiska. Koliko pa so še napisali o njem sami domačini! Toda navzlic tako obširni literaturi